

OLIMPIADA LA CHIMIE

15-18 martie 2024

Etapa republicană

CLASA A X-a

TURUL TEORETIC

1. Test – 20 puncte

2. Problema 1 – 11 puncte

3. Problema 2 – 13 puncte

4. Problema 3 – 26 puncte

TOTAL: 70 puncte

Notă: Toate răspunsurile se trec pe foile de lucru.

Nu uitați să egalati reacțiile.

Test (20 p).

1. Oxidul superior al elementului X are formula XO_3 . Atomul acestui element are următoarea schemă de repartizare a electronilor pe niveluri energetice: 1 p
- a) 2,8,2;   b) 2,6;   c) 2,8,6;   d) 2,8,3.
2. Partea de masă a elementului oxigen într-un amestec de CO și SO_2 este egală cu 51%. Partile de volum (φ , %) și de masă (ω , %) de SO_2 în acest amestec sunt egale, respectiv, cu: 1 p
- a) 28,4 și 80,8;   b) 49,4 și 51,7;   c) 72,9 și 86,0;   d) 74,1 și 28,8.
3. Indicați formula oxidului de azot, a cărui densitate la 1 atm și $22^\circ C$ este egală cu 1,818 g/L. 1 p
4. Partea de masă a metalului în compoziția compusului coordinativ este egală cu 15,88%. Acest complex este: a) hidroxid de diamminargint(I); b) triclorotriammincobalt; c) clorură de hexaaquacrom(III); d) tetrahidroxodiaquaaluminat(III) de potasiu. 1 p
5. La interacțiunea acidului sulfuric concentrat cu 34,8 g de fluorură solidă a unui metal alcalin, s-a degajat un gaz, la trecerea căruia printr-o soluție de $Ca(OH)_2$ s-au format 23,4 g de precipitat. Metalul alcalin necunoscut este: a) Li; b) Na; c) K; d) Rb. 1 p
6. În rezultatul reacției de oxido-reducere se formează doi ioni X_1 și X_2 , care au aceeași configurație electronică. Scrieți ecuația reacției și prezentați configurațiile electronice ale ionilor X_1 și X_2 formați pentru următoarele două cazuri: a) ionii X_1 și X_2 au semne de sarcină diferite; b) ionii X_1 și X_2 au aceleași semne de sarcină. 4 p
7. Scrieți produșii de reacție și stabiliți coeficienții stoechiometrici: $K_2CrO_4 + K_2S + H_2O \rightarrow \dots$ 3 p
8. Scrieți ecuațiile complete ale reacțiilor și stabiliți coeficienții stoechiometrici (sunt indicate toate substanțele finale fără coeficienții stoechiometrici): 4 p
- a) $\dots \rightarrow KNO_3 + KNO_2 + H_2O$;   b) $\dots \rightarrow BaCl_2 + HCl$;
c) $\dots \rightarrow S + FeSO_4 + H_2SO_4$;   d) $\dots \rightarrow H_3PO_4 + Br_2 + HCl$
9. O probă de metal cu masă 2,0 g, care în compușii săi manifestă starea de oxidare +2, a reacționat cu exces de clor. Sarea obținută a fost dizolvată în apă, iar la soluție s-a adăugat un exces de nitrat 2 p

de argint (I). În rezultat s-a format un precipitat cu masa de 14,35 g. Numiți metalul inițial.

10. La dizolvarea 2,69 g de cristalohidrat al sulfatului de zinc în 49,60 mL apă, se obține o soluție cu o parte de masă de sare anhidră egală cu 0,033. Indicați formula cristalohidratului. **2 p**

Problema 1. (11 p) La tratarea cu exces de acid clorhidric a 0,84 g de pulbere a unui aliaj alcătuit din două elemente, s-au degajat 224 mL (c. n.) de hidrogen și au rămas 0,28 g de reziduu nedizolvat. Dacă aceeași cantitate de aliaj se prelucrează cu un exces de soluție de bază alcalină, se degajă 448 mL (c. n.) de hidrogen și rămân 0,56 g de reziduu insolubil. Determinați compoziția calitativă și cantitativă (în %) a aliajului și scrieți ecuațiile pentru reacțiile descrise.

Problema 2. (13 p) Un amestec de KNO_3 și $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2 \cdot 3\text{H}_2\text{O}$ cu masa de 7,87 g a fost calcinat la temperatura 400°C . La reziduuul solid rămas după calcinare a fost adăugată apă. Ca rezultat s-a format soluția incoloră A și reziduuul negru B. La interacțiunea soluției A cu o soluție de iodură de potasiu acidulată cu acid sulfuric s-a degajat 0,734 L (25°C , 1 atm) de gaz incolor, care în aer repede devine brun. Determinați masa reziduuului B, părțile de masă (în %) ale componentelor în amestecul inițial și scrieți ecuațiile tuturor reacțiilor descrise.

Problema 3. (26 p.) În tetragonul din stânga (reacțiile 1-8) din diagrama de mai jos, toate reacțiile au loc fără modificarea stării de oxidare a elementelor, iar în tetragonul din partea dreapta (reacțiile 11-17) și transformările 9 și 10 - toate reacțiile sunt redox. Identificați substanțele necunoscute X^{1-7} și scrieți ecuațiile reacțiilor chimice corespunzătoare (reacțiile 1-17).

